

NTIÑ-NNIM IKỌ HAGGAI

Haggai 1:1-15; 2:1-23.

ỌYỌHỌ UKPEP-ÑKPỌ 427

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Mbufo etetọ ediwak ñkpọ ke isọñ, ndien ekut esisit; edia ñkpọ edi ikemke; eñwọñ, edi iyuhọke; esine ñkpọ ke idem, edi ikopke ufiop; anam-utom ke utip onyuñ esin utip ke ekpat eke otibede ndudu” (Haggai 1:6).

I Ikot Ndikure Utom Edibọp Itie-ukpono Abasi

- 1 Ntiñ-nnim ikọ Haggai ekedi ke udiana akpa isua Edidem Darius, Haggai 1:1; Ezra 4:24.
- 2 Mbio emi ema edọhọ ete ini ikikemke ndibọp Itie-ukpono Abasi, Haggai 1:2-4.
- 3 Unana ima mmọ ye edisin ndibọp Itie-ukpono Abasi ama ada afanikọñ edi, Haggai 1:5-11.

II Efiak Eka Iso Ke Utom

- 1 Andikara, akwa oku, ye kpukpru owo ema ekop uyo enyuñ eyere ikot oro, Haggai 1:12; Deuteronomy 5:29.
- 2 Anditiñ ntiñ-nnim ikọ eke Abasi ama ada ikọ nsọñ-idem oto Jehovah edi, Haggai 1:13; Isaiah 41:10.
- 3 Spirit kpukpru owo ama edemere, Haggai 1:14, 15; Ezra 1:1, 2.
- 4 Ubọñ Itie-ukpono Abasi enye emi ikebietke aba eke akpa, Haggai 2:1-3; Ezra 3:12.
- 5 Anditiñ ntiñ-nnim ikọ eke Abasi etiñ ntin-nnim ikọ abaña ubọñ emi enyenede ndidu ke Itie-ukpono Abasi emi ke ini edikara Christ ke Tọsin isua, Haggai 2:4-9.

III Mme Edidiọñ

- 1 Ido-Abasi ye edisana-ido edi se owo kiet kiet anade nte enyene, Haggai 2:10-12.
- 2 Idiọk-ñkpọ, unana edinam akpanikọ ye mfiak-edem etọt, Haggai 2:13, 14.
- 3 Ti ukut emi okodude mbemiso utom edibọp Itie-ukpono Abasi afiak aka iso, Haggai 2:15-17; Deuteronomy 28:15-68.
- 4 Mme edidiọñ ema etọt ndien eyedediọñ ewak adaña nte utom Abasi osuk akade iso, Haggai 2:18-23; Deuteronomy 28:1-14.

SE EKPEPDE EBAÑA

Ekenọ ntiñ-nnim ikọ Haggai ke udiana akpa isua ukara Darius, edidem Persia. (Enye emi ikedighe Darius emi ekesinde Daniel ke obube mme ekpe). Ke ñkpọ nte isua 16 me 17 mbemiso osim ini emi, Cyrus, akpa edidem Persia, ama anam nditọ Israel emi ekedide mbuot-ekọñ ewọrọ ufin. Edi Abasi ekedemere enye man anam ntre. Enye ama enyene udọñ ndinam ebọp ufọk Jehovah ke Jerusalem, ndien ama onyuñ ọtọt mbuot-ekọñ emi ekeduñde ke Babylon enyuñ enamde ñkpọ enọ Ata Abasi, ete edaha eka ke Jerusalem man eketọñ ndibọp ufọk. Abasi akanam uduak Esie osu ke ndidemere idiọk edidem emi ete anam mme ñkpọ emi. Ndidem ekesinyene ndisin mbuot-ekọñ mmọ ke ukat. Nebuchadnezzar akatañ nditọ Israel nte mbuot-ekọñ, edi Cyrus akañwana ekọñ akan Babylon, ndien Babylon akabare esine ke idak ukara Persia.

Ñkukut Osop

Haggai ama ọsuhọrede edi nditiñ nnọ Zerubbabel, andikara, ye Joshua, akwa oku, nte ke Jehovah ke okot mbio-obio man mmọ ebọrọ ebaña editre emi mmọ etrede ndibọp ufọk Jehovah mma. Ekedi ini emi mmọ ekpefrede ebaña inemesit idem mmọ ye ndiye ufọk mmọ emi ekọñde ke obukpọk, man ebọp ufọk Jehovah. Mme asua mmọ ema enọ mmọ mmem-idem enyuñ ebiọñ mmọ, edi emi ekedi eti ini onọ mmọ ndibọp Itie-ukpono Abasi (Ezra 4:24). Unana edinam akpanikọ, ye uwem ibuk ema etọt tutu

ekabare edi n̄wọrọ-nda idiok-ńkpọ ofuri mbio-obio. Ndusuk, mmọ ema edediọn ekop mmem-idem ekan ke adañemi edim ama eketre, mmọ ekenyene ndinam ọkpọsọn utom edi edok esisit.

Emi eti nnyin abaña ikọ-ntiense emi ekese owo esitiñde ebaña ukut eke mmọ esikutde oto ke mmọ nditre ndikpe ọyọhọ ubak duop nnọ Abasi (emi edide Esie saña-saña). Ke adaña emi owo okponode Abasi ke ndikpe ọyọhọ-mbak duop, Abasi anam ubak usukkiet eke esuhode etọt ekan nte ofuri ekpeketọtde edieke ekpemukde ọyọhọ-mbak duop ekama. Mme ntak edidiọn Abasi edi ukem mfin nte ekedide ke ini oro. Ke ini owo okponode Abasi, anamde ńkpọ ọnọ Abasi, osiode mme akaña esie, onyũ etrede ndinyene mme abasi efen ńkọrọ ye Enye, mme edidiọn enyene nditiene. Ke owo efrede Abasi, mme ukut enyene nditọt.

Edieke ukut miwarake ndidi, kpa edikem ini eyedi. Ndusuk owo ekut ete ke mfri mfiak-edem mmọ ikọwọrọke iwut idem tutu nditọ mmọ ekọri ekesim idaha emi enamde idiok-ńkpọ. Adaña oro ndien ke mme ete ye eka etua ndot-ndot mkpọfiok ke etide ete ke mmimọ idi ntak, koro mmimọ iketrede ndikpep nditọ mmimọ edibọn akam ke ufok ye ke Ufok Abasi ye ukpep-ńkpọ ikọ Abasi.

Ifet Efen

Abasi ama anam akpanikọ ọnọ mbon emi okposuk edi nte mmọ ema ekefre utom emi mmọ ekpenamde enọ Enye. Enye ama ọdọn anditiñ ntiñ-nnim ikọ Esie ndisian andikara, ye akwa oku se idide ntak afanikọn ye se enyenede ndinam mbaña. Mmọ ye kpukpru owo ema enyime ikot emi enyũ eka iso ke utom edibọp Itie-ukpono Abasi. Anditiñ ntiñ-nnim ikọ eke Abasi emi ama ada ikọ nsọn-ide m emi otode Jehovah editiñ ọnọ mmọ, ete ke Enye ododu ye mmọ. Se edidiọn eke mmọ ebode ke utom mmọ ke adaña emi mmọ ekebode ikọ oro otode Anditiñ ntiñ-nnim ikọ eke Abasi! Ke mme usen emi, Spirit Jehovah etiene Spirit nnyin edi ntiense ke ini isañade ke nnen-nnen usuñ, onyũ anam akpanikọ ndisian nnyin ke ini iyomde ndiwaha ńkpọn usuñ.

Cyrus Asana Mbuot-Ekọn Israel Ayak

Odu ńkpọ kiet eke eyede eti-eti ke ndifiok nte ke edi Abasi ekedemere Spirit Zerubbabel ye Joshua ye eke ofuri nsuhọ mbon obio. Edi Abasi ńko ekedemere Spirit Cyrus, edidem Persia, ke ini enye akasanade mbuot-ekọn Israel ayak ndien ńkpọ nte owo 50, 000 ema efiak enyọn Judah. Etie nte ńkpọ eke mikemeke nditibe, ndikut nte okpono-ndem edidem asanade mme okpono Abasi emi ayak, edi, Abasi ekesin emi ke esit esie ndinam ntre.

Ini ama ekem eke Abasi ekenyenede ndinam uduak Esie osu. Ema enọ nditọ Israel ufen ke mme idiok-ńkpọ mmọ, ndien ke ini mmọ ema ekebọ ukpep-ńkpọ, Abasi ama ọnọ mmọ uwọrọ-ufin man efiak enyọn ke Judah. Edi ekese mmọ ikekwe mfọn Abasi emi, ndien mmọ ema efiak esuhọ ke Babylon. Etie nte mmọ emi ekenyọnde eka Judah ema esọp efre se mmọ ekenyenede ndinam, ndien ikebighike mmọ ema ebiat ofuri ini ndibana ufok mmọ nnyũ nnam enem owo ndiduñ.

Ikọ item odu mi ọnọ nnyin mfin emi. Abasi otim anam ntre ńko ọnọ nnyin! Enye amanam nnyin ibọhọ ufin idiok-ńkpọ; ndien ke ini mme ńkpọ uwem emi etọtde ekan nnyin ekuk, akwa ńkpọ-ndik odu nte ke nnyin imekeme ndifre ntak emi idude uwem, emi edide edinam ńkpọ nnọ Abasi emi akafakde nnyin, ndinyũ nda Enye nte akpa ke uwem nnyin.

Nsio-nsio Itie-ukpono Abasi

Ubọn Itie-ukpono Abasi emi mmọ ekasuk ebode mi ikedighe se edade edomo ye ubom me uyai eke akpa Itie-ukpono Abasi, edi anditiñ ntiñ-nnim ikọ eke Abasi emi ama ọsọnọ eteme mmọ ete esọn ubok, enyũ enam utom ema, koro eñwọnọ mme ńkpọ eke ekponde enyũ enyenede ubọn ekan. Inamke ntiñ-nnim ikọ emi odude ke Haggai 2:9 ọwọrọ osu kaña, edi enye eyesu ke ini Jesus edikarade ofuri isọn ke Tọsin Isua Ukara Esie. Ke usen oro nnyin iyedok ika ke Jerusalem ndituak ibuot, ndien edinen ikpe eyeto ke Jerusalem ọwọrọ.

Okposuk edi ido erituak ibuoat nnọ Abasi ke Ataya eketiede nte nkpọ eke ofonde akan, edi ekedi mbukpọn ata nkpọ. Mfin, ke nkañ Spirit, nnyin inyene uñwam ito ubọn emi Itie-ukpono Abasi akanyande ubọk owut, inyuñ iwuk enyin idaha emi ise kiet emi okponde akan Itie-ukpono Abasi, oro edi Christ ye editoñọ ntak ndi esie ke isoñ.

Udọn

Ndusuk owo ekere ete ke ediduk nduk ye mme anditiene-Christ, eyenam mmimọ ikabare idi mme anditiene-Christ, edi se ukpep-nkpọ emi ekpepde nnyin ọkpuhọre. Iwutke ite ke nkpọ eke edehede eyekabare asana oto ke oro enye otukde edisana nkpọ. Edi akam owut ete ke se isanade ekeme ndidehe oto ke enye ndinyene ebuana ye se idehede. Afo emekeme ndiduk ke idiok-nkpọ oto ke nduk, edi ndinyene erinyaña nto ke nduk, ukemeke! Ata edinen-ido etiene mmọ eke eyomde enye, emi edimenerede enyin mmọ ese Enye emi ekemedede ndinam mmọ enen.

Ke adañemi mbio emi ekekopde uyo Jehovah enyuñ etienede Enye, mmọ ema enyene idara Jehovah. Mmọ ekesosọñọ kiet eken idem kpa ke ukem usuñ emi anditiene-Christ edide nsọñọ-idem ọnọ kiet eken mfin, edi owo kiet ikemeke ndibọrọ mbaña ukpọn owo efen emi midikpaha ke nsinsi.

Mme Edidiọn

Haggai ama eti mbio emi abaña ufen emi mmọ ekeikutde mbemiso mmọ eketoñọ ndibọp Itie-ukpono Abasi. Mmọ ema edu ke unana. Ke ini mmọ ekekoride enyin ke idok, mmọ ekut esisit. Ndaeyo ye mfut, ye edim itiat, kpukpru emi eketiene mmọ koro mmọ ekefrede Abasi. Idahaemi mmọ etoñode ndinam utom edibọp Itie-ukpono Abasi emi, mmọ ekut ubọk Abasi nte ọdiọnde mmọ ke ofuri usuñ. Edim edep, mkpasip enyuñ ekọri. Jehovah añwana ekọn ọnọ mmọ, tutu ọsuhọre mme idut ye mme obio. Enye edi ukem Abasi oro mfin!

MME MBUME

- 1 Ewe edidem okonyime ọnọ ikọt Abasi ndibọp Itie-ukpono Abasi?
- 2 Nso mfaña ke mbio oro ekenọ ke mmọ nditre ndika iso ke edibọp Itie-ukpono Abasi?
- 3 Nso ubiom-ikpe ke anditiñ ntiñ-nnim ikọ Abasi akada etiene mbio oro?
- 4 Enye akasian mmọ ete ke nso ikedi utip ibuk mmọ?
- 5 Nso ke etop emi Haggai okotobode Zerubbabel ye Joshua akanam?
- 6 Nte Itie-ukpono Abasi enye emi ama okpon onyuñ eye uyai nte eke akpa?
- 7 Nso ikedi eñwoñọ emi ekenode ke abaña ubọn ufok Jehovah ke ini iso? Emi akabaña ewe ini?
- 8 Nkpọ ekenyene nditie didie ye mbio oro idahemi mmọ ema ekeka iso ke utom edibọp ufok Jehovah?